

ประเภทของสมรรถนะ

ประเภทของสมรรถนะ Competencies ตามแหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. Personal Competencies

เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เช่นความสามารถในด้านการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬาบางคน นักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. Job Competencies

เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้น ๆ ต้องการเพื่อทำให้งานบรรลุความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์หวั้ภัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการ เป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. Organization Competencies

เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้ เช่น บริษัท โซนี่ เป็นองค์การที่มีความสามารถในการผลิตสินค้าประเภทอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีขนาดเล็ก บริษัทโนเกีย เป็นองค์การที่มีความสามารถในการผลิตโทรศัพท์มือถือชั้นนำของโลก

โดยส่วนใหญ่การกำหนดชื่อเรียกของ Competency ในแต่ละองค์การอาจมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน แต่แนวคิดคงจะหนีไม่พ้นการกำหนด Competency หลัก หรือที่เรียกว่า Core Competency ซึ่งเป็นความสามารถหลักหรือพฤติกรรมที่อยากให้นักงานทุกคนมีหรือแสดงออกเหมือนกัน โดยส่วนใหญ่ Core Competency เท่าที่พบเห็น เช่น การมุ่งเน้นที่ลูกค้า (Customer Orientation) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity) ความไว้วางใจ (Credibility) เป็นต้น

นอกจาก Core Competency แล้ว องค์การต่าง ๆ พยายามจะกำหนด Competency ที่เกี่ยวข้องกับงาน พุดง่าย ๆ ว่างานต่างกัน Competency ควรแตกต่างกัน ซึ่งจะเรียก Competency ในรูปแบบนี้ว่า Job Competency บางที่จะเรียกว่า Functional Competency หรือ Technical Competency

ลองคิดภาพดูว่า Competency ของงานบุคคลควรมีอะไร แตกต่างจากงานบัญชีการเงินอย่างไร แน่นอนว่าคงแตกต่างกัน งานบุคคลจะเน้นไปที่ความรู้ด้านงานบริหารและพัฒนาบุคคล ความมีมนุษยสัมพันธ์ การติดต่อประสานงาน การสื่อสารด้วยวาจา แต่สำหรับงานบัญชีการเงินจะเน้นไปที่ความรู้ด้านบัญชีต้นทุน บัญชีบริหาร บัญชีการเงิน รวมทั้งทักษะการรวบรวมข้อมูล ความละเอียดรอบคอบ ความคิดวิเคราะห์ การคำนวณตัวเลข